

אי עשרת האחוזים

כדי לכבוש מן הים את היבשה שלנו תיזדרש
התמודדות עם פחד

בואו נגיד את זה כבר. בקול רם וברור, בלי לרעוד, בלי להצטדק.
פרידה היא לא כישלון. לא שלי. לא שלך.
חיים משותפים במתכונת המקובלת הם חידה. איך ייתכן שנכנס
שתי נפשות תחת קורת גג אחת ונצפה מהן לשיתוף פעולה פורה,
להסכמות, לכבוד, לתשוקה מינית, לאהבת אמת, יחד עם כוסות
בכור, קריירה משגשגת, תינוקות מייבבים בלילה, חשבון בנק,
קניות בסופר, וגם הורים, אחים, חמים וְחֻמָּוֹת.
כשמשחקים על כל הקופה הזוגית, אבל בידיים קשורות לאחור
ואלפי משקולות הכרוכות לצוואר הנפשות הפועלות, אין לנו אלא
לחשב את קיצנו לאחור. היחסים אולי יאריכו ימים, אבל העצמי
ייבול.
מספר הזוגות הנפרדים עולה מדי יום. מפלס האומץ שונה,
ההתגלמות אחרת מסיפור לסיפור. לפעמים הם לוקחים חדר לפי
שעה ולפעמים הם אורזים מזוודות ומשלמים מזונות. לפעמים הם
מיוודדים עם אפליקציות וידאו לסקס שלא ניתן למצוא להן זכר
לאחר מעשה, ולפעמים הם מוכרים בתים נאים ושוכרים דירות
קטנות. הם נסים על נפשם. כי כואב להם. כי הם לא מוצאים עוד

את הסיבה להמשיך לשקר לעצמם שזה מספיק, שזה מעניין, מרגש, טעים.

הנה אני פורטת את הסיפור.

התכוונות, חיים עם כוונה, הם המצפן שלנו. זהו ראש החץ, המוביל בפועל את הצעד הבא שלנו להתממשות. מעט מאוד מתוך מאה אחוזי הזמן הער שלנו אנחנו שרויים בהתכוונות; במגע ובקשב, בקדושה, בשקט פנימי. הטייס האוטומטי או האינרציה הם שמות נרדפים לכוח הסותר התכוונות. כאן תמצאו את האויב הנצחי של כוח היצירה וההתחדשות, זה שכולל אותנו לאמונות אפלות, לחוזים מנוונים ובולמי שמחה ולתשישות רוחנית. פחד, הוא ולא אחר, מתחנחן ומתרפס כקבצן בפתח. משכנע שאין מלבדו, שחיבוקו החם הוא תמצית האמת, ושכל מה שהוא מאחל לנו הוא אך ורק טוב. פחד הוא הכוח המחולל האיתן ביותר המתייצב בעוז מול האהבה. היא ענוגה, והוא לא ממש. אשף בטיעונים ובנימוקים שכלתניים, שפל כולם חיפוי על צער קיומי ועל שבריריות אינסופית שלא יודעת נחמה. האהבה, לעומתו, אין לה צורך בנימוקים ובשכנוע. היא קלה, מלטפת, יודעת את משקלה בעולם. האהבה לא עסוקה בלפחד, כי כל כולה מנגינת פעמונים ברוח. סדרי עולם מלטפים את שערה. לא אכפת לה מי יצביע לה, היא כאן ודי, וכל מלאכתה מסתכמת בהזרמת דם טרי בנשמות רעבות.

בעולם מושגים שכלתני ברור מי יצבור פה נקודות יתרון באמתלה של מבוגר אחראי. החשש המצמית שמא סטייה ממסילת היומיום תעביר אותנו לעולם מופשט, שאין בו תשובות גורפות, שאין בו הסבר משכנע לכל מכאוב, שאין בו קפטן לספינה - הפחד הזה הוא השעון המעורר המצרצר מדי בוקר לצידן של מיליארדי מיטות.

שעון אגרסיבי, עקבי, סמכותי. הפחד הזה הוא מנוע איתן, שאין לזלזל בו.

ולצד הפחד, המחסור הקוסמי בפרטיות, בזמן, בתשומת לב, ברשות, מגדל פה יצורים חיים, מתנועעים, שורדים, מתנהלים, מבלי שאיש נוגע בהם. דיבורים וקניות ודו"חות חניה ובנייני משרדים ואסיפות הורים ופלירטטים וכלים בכיור, ובכל זאת איש אינו נוגע. דבר לא מחלחל באמת. אלה הם החיים הממוצעים של רוב רובה של האנושות. ספוגים בפחד וניווני שריר האמון באהבה. אולי יהיו אי אלו שייגעו בהם או יקשיבו להם, אבל הם עצמם לא יהיו שם. האמת המרה היא שרוב האנשים לא נגעו בעצמם ברוך ככר מזמן. בעולם לא נוגע אפשר להתעשר ואפשר ללדת ילדים. אפשר להגיע לאורגזמה מספקת ולצאת לחופשה אקזוטית, לנתח מוח ולמצוא חיסון למלריה. אבל בלי קול פעמונים ברוח, בלי להיות ננגע, על ידי עצמך, יישארו החיים כמו מודל קרטון של שכונת פאר. הנחת העבודה שלנו, כאילו מי שבחר בנו לשותפות בחיים יהיה מי שייגע ויעיר אותנו, שיבעיר את גחלי החשק שלנו, היא הנחה שכבר הופרכה כאן.

אבל זאת לא האשליה היחידה שאיתה אנחנו מסתובבים. הציפייה שלנו שאדם אחר, אהוב ואוהב ככל שיהיה, יכיל את כל סבך חיינו, בדגש על הזמן שבו אנחנו עצמנו לא שם, לא חשים ננגעים, לא זוכים להרגיש את חום המגע על פני העור ולתת לו לחלחל לוורידים ולעורקים שלנו - הציפייה הזאת היא אם כל האכזבות.

החתירה באוקיינוס סוער, בלי לדעת איפה מתחילים ומסיימים, דורשת מפה. כי האמת היא שיש יבשה בלב ים המאמצים, הפחדים, הכאב. יש שם אי, חוף מבטחים. אי האינטימיות בלב ים קר, אי

עשרת האחוזים. הוא למעשה כל מה שיש לנו. זהו קנייננו היחיד בחיים האלה. וסביבו אוקיינוס שכל כולו מכניזם החברות המהולל שהופך אותנו ליצורים מאולפים ונסבלים, ובמקביל שותל במוחנו נציגות אימתנית של קלגסים נוקשים ושוט בידם.

שם באוקיינוס, בין סלעים וכרישים של שגרת יומיום, חותר במרץ גם השותף שלך לחיים. גם הוא נמצא רוב הזמן במים האקס-טריטוריאליים של הנפש שלו. גם הוא מתבונן בערגה באי עשרת האחוזים שלו. שם, באי הפרטי המתוק מדבש, באי הירוק של הכוונה, שם נמצא הסיכוי למפגש. והוא לא גדול. אבל כאשר הוא מתממש, שם יש סקס שמימי. שם יש מסירות נפש. שם יש חברות אמת, ביטול עצמי נשגב, חיבור נטול שיפוט. שם האגו מנמנם במלונתו. כי אין מחסור, רק שפע. זהו המקום שבו יש תקווה לשלום אמת. אין איבה ואין צרות עין, כי יש לך את עצמך בגרסה השלמה, הייעודית, זו שנבראה בצלמה של נשמה ולא בצלמו של פחד. שם ההומור והליכודו שלך צועדים שלובי זרועות. שם את שרויה בנדיבות. שם אתה כר פורה לאהבה. זהו רוחב לב.

ואז, באבחה, מסתיימים להם עשרת האחוזים. כך חטפו לך את הדובי מהיד. זהו הגירוש מגן עדן, חד ובוטה.

עכשיו, שימו לב לחדשות המסעירות: הסיכוי לייצר חיבור בר קיימא, שאין בו מהנדיבות ומהזהר הכובש של אי עשרת האחוזים, הוא סיכוי נמוך מאוד. אמנם מאמצים כבירים יוכלו לכרוך את שתי הנפשות הפועלות זו בזו, אבל ללא אינטימיות ייאלצו לספוג דרך העור כל כך הרבה חומרים שלא בחרו בהם, עד שבמוקדם או במאוחר, בלחש או בקול, ימצאו את עצמם מסננים קללה כלפי מי שעומד מולם, או לחלופין, כלפי עצמם.

אותו יצור אנושי שעומד שם, כאשר אינו נטוע איתן באי שלו, הוא פשוט התגלמות חוסר האונים הקולוסאלי שבו מצויים כל המשייטים, השוחים והצלולים באותו אוקיינוס של פחד אינסופי המקיף את האיים. ושם לא כיף להיפגש. כי תקווה אין שם, ושפע בוודאי אין. שם יש מרמור וציניות ושחיקה. יש עייפות אינסופית, יש ביקורת ופנקסנות, יש טינה ושיפוט. סקס שממי אין שם. הליבידו נראה שם כמו עטיפה ריקה של שוקולד. ואם זה עוד לא הובהר, עומק וגובה פני הליבידו שלנו הם הסמן המהימן ביותר של טיב הברית הפנימית שלנו, שכן ליבידו הוא הרבה יותר מיחסי מין. ליבידו הוא נקטר חיינו.

אבל למה בעצם הסיכוי למפגש אינו גדול?

כי הביקור שלנו באי החמוד הזה, המשאב הפרטי ביותר שלנו, לאו דווקא מסונכרן עם ביקורו של השותף שלנו באי הפרטי שלו. באופן פרדוקסלי, דווקא באוקיינוס תשעים האחוזים אנחנו לא מהססים להיפגש. אבל על האי הקטן זה קורה מעט מדי. ולמרבה הצער והתסכול, האוקיינוס הזה הוא מרחב שכולל את כל שלל האילוצים מועכי החדווה ונטולי ההתכוונות. אללי, כמה זה מייגע אותך, עסקת החבילה הזאת הכובלת אותך לאקראיות הקיום, לסתמיות ולאפרוריות של מי שמצוי לידך. בהפתעה גמורה מתברר שלמעשה, מי שישן לידינו במיטה לא באמת אוהב כל ניד וניע שלנו. ובעצם גם אנחנו לא מכילים וסובלים את כל מניפת ההרגלים והגיגונים שלו.

אלה הן הפגישות המאכזבות שבגללן אוזל הצבע מהיחסים. איך הוא שורך את נעליו, איך היא פורסת את העוגה, איך הוא מקנח את האף, אילו בדיחות היא מספרת, בדיוק את אלה מסמנים בני הזוג בצהוב זרחני. ושם, באותו רגע, לא השורך את נעליו נמצא

בהתכוונות עליונה ולא המתבוננת בו במבט בוחן. שניהם נקלעו למצב ללא התרוממות רוח, ללא תחושת בחירה, ללא התרגשות וללא אינטימיות. ואת זה, מפאת היותם שותפים לאותה זוגיות, נכפה עליהם לאהוב. כי לא לאהוב זה גרוע אפילו יותר. אבל למה לאהוב את איך שהוא מקנח את האף. זה לא עושה לי שום דבר נעים, זה אולי אפילו מרתיע ודוחה אותי. ואז התסכול הזה, הדחייה, הביקורת, הכעס, הניכור, ולבסוף גם השנאה, נופלים עלינו כרעם ביום בהיר.

כל הקסם שזוגיות הייתה אמורה להציע נמוג כשאין אמת בנפשנו. הקודש הזה שאנחנו כמהים אליו, המתחולל על האי, עומד בסתירה גמורה לאותה התכתשות רנדומלית של מי שמולי עם המים העכורים שלה או שלו.

לא בחרתי בחוסר הכוונה שלך. לא בחרתי לשמוע את הגרעפסים שלך. רציתי שיהיה פה נשגב ונכסף. רציתי התרוממות רוח. רציתי להרגיש שיש טעם בחיים, שיש איזה שיר בלב.

ומדוע, בעצם, שנסבול?

הרי אמרתי לה שאני לא רוצה ככה. ביקשתי כבר אלף פעמים! מה היא לא מבינה? אלה המשפטים הנפוצים ביותר בקליניקה. אז הנה שאלה פשוטה:

אם את עשרת האחוזים של שגרת יומך - שבהם את באמת נמצאת, באמת נוכחת; חופנת אותך בשקיקה בשתי ידייך - אם שם את רואה מי את, היכן את נמצאת ביתר הזמן?

מה אתה מסוגל לקבל ולתת כשאתה צף בתוך הנעדרות שלך?

אז כן, חסר ידע. חסרה בקיאות בסיסית בנפש האדם. הנחת העבודה שפחד יצליח להניע אותנו ולעצום את עינינו, כך שלא נחוש במה

שפשוט צורם, מכאיב, משעמם, מעליב ומייבש אותנו, היא הנחה שגויה.

כי בסוף אפילו הפוחדים נוטלים קורה מבין עיניהם ורואים. רואים שהנפש רוצה לצאת החוצה לשחק. להשתובב, לגעת, לחפון חיים של תשוקה. מעיים, שדיים, שיער, אשכים, כרס. דמעות, זוועות, צחוק מתגלגל, התפעמות. בראש ובראשונה לחפון את אלה שלנו, ואז גם את אלה של מישהו אחר. את זה נועדנו לחפון. ואף פחד מפני בדידות לא יוכל להכחיש רעב למגע. וכשהרעב הופך לחרפת רעב, עוד ועוד אנשים יאמרו די, מסיימים את זה. פרידה, לכן, היא לא כישלון.

אולי מלכתחילה הרעיון להיכנס לחיים המשותפים על בסיס הסכמה גורפת לעסקת חבילה בנוסח הכל כלול הוא רעיון חסר בסיס. יש זוגות רבים שעבורם עסקת החבילה אינה פשרה, אלא גן סודי מופלא שבו יוכלו לממש עצמם במלוא גודלם. אבל יש הרבה יותר זוגות שעבורם הקונספט הזה הוא מתכון לייסורי נפש מתמשכים, לנקיפות מצפון ולאשמה עמוקה. הם מרגישים שכשלו, שאכזבו. אבל הנה זה, האמת הפשוטה היא - לא כצעקתה. כישלון אין כאן.

מה מבדיל בין אלה לאלה, תשאלו:

קווי האישיות משורטטים אחרת.

מי שניחנו ביכולת נאצלת להפריד עצמם מהסביבה, או בשפה פשוטה, אנשים שלא ייקחו לריאות אלא יצליחו להתבונן מהצד, לא ירגישו שהשיטה רומסת אותם. גם בלי להכיל באהבה אינסופית כל גחמה של הצד השני ירגישו בטוחים דיים לתת לו להיות עצמו, בלי להרגיש שצונאמי שוטף את האי הקטן שלהם.

אנשים מודעים במיוחד יוכלו לחיות יחד בלי להרגיש אינוס, פשוט כי האינטימיות האישית לא תיתן לחלקים הפחות מוצלחים לזהם את ההיגיינה הפנימית.

נכון, זה מלחיץ קצת: מה זה בעצם אומר על גורלו של המפעל הזוגי הפרטי, וגם על הפן החברתי של חיי הנישואים? שוב, נדגיש ונחדד - הזוגיות הראשונה שלך היא איתך, ולה יש כללים ברורים.

לא נועדנו להסכים להסתפק באי עשרת האחוזים. לא נועדנו להיות בלתי נראים, בלתי ננגעים.

אנחנו לא מסוגלים להעניק כלום ושום דבר לאיש בתוך אוקיינוס הניתוק הרגשי שבו אנחנו מצויים רוב הזמן. ואין איש שיוכל להעניק לנו משהו כשהוא מצוי שם בעצמו. וכך יוצא שהציפיות שלנו למפגש פורה, חומל, מרטיט, שבו יסלחו לנו, יאהבו אותנו ויכילו את הפטריות שלנו בציפורני הרגליים, הציפיות הללו חסרות בסיס. מקורן בחוסר הבנה של האנטומיה שלנו, ולכן חוסר הבנה של תחומי האחריות שלנו.

והנה, יש לנו כמה דברים לעשות.

ראש לראשונים הוא רגע ההתפכחות שלנו, ההבנה שאי עשרת האחוזים שלנו קטן לנו מדי. שחובה להגדיל אותו. חובה לייבש את הים הזה. חובה.

כלומר, אין לנו אלא להתנער מההסכמה להסתפק במינון הזה. והבשורה הטובה ביותר שתצא מכאן היא שזהו אי מודולרי להפליא. ובאמת, ניתן להגדיל אותו מאוד. ניתן לבחור אחרת. ואולי, באמת אולי, המילים נשמעות קטנות מדי, פשוטות מדי. אולי נפלאות התעמולה עשו את שלהן כל כך ביסודיות, שזה נשמע לנו כמו קיטש ורדרד. והרי יש לנו ותק כה ממושך של אמונה עמוקה

בבלתי אפשרי, עד שנתקשה להאמין שלמעשה מי שיכול להפיק רטט עונג פרטי על אי קטן ובודד, יכול להפיק אותו בכל עת, בכל היקף ונפח. אין ימים שבהם השמש תוהה אם תצליח שוב לחמם לנו מים למקלחת בערב. זה פשוט קורה, כי ככה זה להיות שמש. בדיוק אותה פשטות נטועה בנפש האדם. היכולת לחמם ולהפיח חיים היא הדם הזורם בעורקינו. החמדה המובנית הזאת לא נועדה להסתפק באי קטן בלב אוקיינוס.

מי שרוצה בכל ליבו יחסים זוגיים הכוללים חיים במרחב משותף יצטרך, על כן, לבחור להפסיק למזער את נזקי האוקיינוס, ובמקום זה לכבוש מן הים את האי הפרטי ולהגדיל אותו, יום יום ושעה שעה. הסיכוי היחיד לטיפוח יחסים זוגיים בני קיימא הוא הרחבת מנעד האינטימיות הפרטית. רק שם מתרחב מנעד ההתכווננות, שהיא ההכנה המתבקשת למפגש עם אדם אחר. להתכוון לא לריב באסיפת הורים, זה לא לבנות זוגיות. זה לחרב זוגיות.

ומדוע? כיוון שתודעת המחסור השרדנית מקבלת פה מדליה; כיוון שלמצב את שגרת היומיום המייגעת כפסגת שאיפותייך, זה לומר לנפש הרכה שלך, זה מה שיש! העיקר שלא רבנו. באמת? זה העיקר?

ברור שמה שיקרה בפועל הוא התמרמרות ומחאה פנימית על הגזירה הזאת, שתציף את המרחב המשותף בעוד טינה ותסכול. שם נמצאים השונאים הגדולים ביותר. אלה שמישהו הכריח אותם לחלוק תא בכלא הזוגי, ועוד אמר להם: ותשחקו יפה! וטרק את הדלת. הם כבר לא ישחקו יפה. כך נראים רבים מהזוגות המהלכים כאן.

כדי לכבוש מן הים את היבשה שלנו תידרש התמודדות עם הפחד, ניפוץ משוואות חשוכות ובריתות מזויפות. יהיה עלינו להבין

שכניעה מובנית לשעון הפחד המעורר שלצד מיטתנו היא פרי של תפיסה אכזרית ומיושנת, תודעת המחסור קוראים לה, דיברנו עליה. והיא, נכון להיום, מריצה מניות בכיף, פשוט כי נותנים לה. וכמו כל רודן, גם את הפסל שלה בכיכר העיר הגיעה העת לרסק לרסיסים, בטרם תרסק היא אותנו ואת הזוגיות שלנו.

ועוד דבר נצטרך לעשות כדי ללדת מחדש את הזוגיות שלנו. נצטרך לראות נכוחה.

הטחורים שלך לא יתקבלו לעולם כמעוררי חשק. כי באמת אין שם חשק. אבל טחורים יש לך. ואתה רוצה שבבית הפנימי ובבית החיצוני שלך לא תהיה בושה ומבוכה להתמודד עם טחורים. אז מה יהיה?

תחילה, דע שביכולתך לכבוש מאוקיינוס הבדידות והניכור את הטחורים שלך ולהעלותם על האי. לחלצם מתוך השיממון ולהפוך אותם לחלק אהוב ומתוק, עטוף בחסד. כך, אגב, מרפאים טחורים. ואז יקרו כמה דברים.

קוד החסד, השמור להילולת העונג וההתכוונות שלך, ידבר ויגשר בינך לבין כאבך ומבוכתך. ואולי, גם מי שלצידיך תהיה (או יהיה) באותה עת ממש על אי העונג. ייתכן. וזה יהיה כה נפלא, פשוט כי החברות נטולת הפניות תנהל את המגע ביניכם.

אבל ייתכן מאוד שבצד השני יש בעת הזאת רק שחייה במים עכורים, ללא חמלה וללא חסד. יש שם פחדים ולחץ והרבה עייפות; כאמור, אלה תשעים אחוז מהקיום הער שלו. אבל, הנה הבשורה: לרשותך שלושה מפתחות לריפוי המפגש הזוגי, והם שלושתם כרוכים זה בזה.

הראשון יהיה ריבונות ובעלות מלאה על חובתך לאסוף אותך בידיים, להציל אותך, לאפס את חוויית הקורבנות והכפיפות לאחר,

בעצמך. כדי לשכלל ולשפר את היכולת הזאת נצטרך להעיר לחיים את מנגנון החישה שלנו. אותו אחד שלמדנו להרדים כדי לא לטלטל מוסכמות ולא לאכזב אף אחד. אותו מנגנון שעוזר לנו לשקר לעצמנו או לאחרים מבלי להניד עפעף. להגיד שטעים כשבעצם לא טעים בכלל. המנגנון הזה, הגיעה שעתו לעוף לפח הזבל של ההיסטוריה. המיומנות שהבאנו לכדי אמנות היא הקרדום לחפור בו את קבר היחסים שלנו. ועכשיו, כאמור, זמן הינגעות, זמן אינטימיות, לטיפות וליטופים.

המפתח השני הוא דבקות מוחלטת באמת. באמת שבעונג, ובאמת שאַת שלך, ולא של אף אחד ושום דבר אחר. האמת הזאת מחייבת אותך שלא לתת לפחד לחמוק פנימה ולטשטש את ההתחייבות רק למה שמדויק, אישי, מרעיד את הלב.

לראות אדם, לחוש את נקודות השבר ונקודות המפגש, זהו המפתח השלישי.

להבין היכן בדיוק נמצא האדם שמולך, זאת יכולת שמעטים נולדים איתה. אבל לרכוש אותה אפשר בהחלט. במקום להרגיש נטוש, מושפל, בודד, יימצאו בך כוחות לתת את החסד בהתנדבות למישהו אחר. פשוט, מאותו מעיין חסד שילטף אותך עצמך, יימצאו יש מאין עוד ליטרים רבים של הזהב הזה כדי להרעיף על השׁוּחה הרצוצה (או הרצוץ) בצד השני של המים. היכולת הזאת היא קסם שאי אפשר להחליף בשום דבר אחר. שם אין ציפיות ואין פנקסנות. שם האהבה גדולה מהאוהבים. שם יש מספיק לכולם.

אבל כל זה יקרה אך ורק למי שהבינו שהמטרה היחידה בחיים האלה היא התגפפות בשמש החמימה על דשא מבריק באי שלהם.

והנה הופך האי לנגד עינינו ליבשת רחבת ידיים, שלא פוחדת מהמים שסביב.

העדינות והחדווה שבעונג, ההתעקשות ליהנות, הן המענה היחיד לרודנותו של הפחד שעל ברכיו חונכנו. פשוט כי ברל'ה יוצא החוצה רק כשכיף, רק כאשר עונג הוא הדגל המתנוסס בכל פינה באי.

שלושת המפתחות הללו זקוקים זה לזה כדי לפתוח את תיבת האהבה שלך.

כי התחייבות לעונג הולכת יד ביד עם היכולת להרעיף בנדיבות חסדים וחמלה. ליפול שוב לכוננות ספיגה של מצוקות האחר, בעיוורון לעצמיות שלך, למשובות הנפש שלך, זה לזרוע שוב את הערוגה של עסקאות החבילה המרוקנות. ואת זה הוחלט להפסיק. המפתחות האלה משתיתים את אהבת האחר על אהבת העצמי, ומבטיחים שצו הלב ינהל את המרחב.

תרגיל 5

נשרטט מסגרת זמן (ונעמוד בה). שבועיים? חודש? יומיים? ושם, במסגרת הזאת, תיאמר אך ורק אמת לאמיתה. צרופה ומוחלטת. ואין צורך לחלוק אותה עם איש. רק עם עצמך. בכתב או בעל פה.

והאמת הזאת שאותה אנחנו מחפשים במרץ נוגעת לכל דבר ועניין: יפה? מרגיז? מביך? נעים? הכל. פשוט נשחזר את המקום שבו אמרנו - שנה טובה, בהצלחה, קדימה, מתאים לי, ועוד ועוד; ונבדוק כמה אמת הייתה שם. וכמה פחד.

השלב הבא יהיה לבדוק מה שמו של הפחד הזה. ממי וממה פחדנו.

ואז, בשלב השלישי, נרחיק ראות ונתבונן ממעוף הציפור במרחב הפחד הצבור כבר במערכת. איך נראה האוקיינוס שלנו, מה צבע המים, כמה פחדים וטורח ועייפות מקיפים אותנו בשחייה היומיומית?

ועכשיו, לשיח הזוגי. כאן נתרגל את היכולת לראות אדם אחר באופן בלתי תלוי, באור של חמלה וקשב: התבונני במים המקיפים אותך ובדקי מה מהם נמצא גם במרחב של מי שעומד מולך. בדקי אותם, פרמטר אחר פרמטר. בדידות - יש לו במים? בושה ואשמה? צייתנות ועבדות? שאלי אותו, בשקט. ואם תקשיבי היטב, בענווה, תקבלי תשובה אמיתית וכנה.

* * *

אבל מה עושים כשלא טעים, באמת לא טעים. מה עושים כשהשלם הוא פחות מסך כל חלקיו?

אז הנה החזרה על החומר:

כשאני לא מעניינת אותי, כשאני לא נמשכת אליי, כשאני לא רואה מי הקוסמת שאני, גם אתה לא תראה. ואם זה לא מספיק, כשאותי אני לא אוהבת, אותך בוודאי ובוודאי איני אוהבת. אז עכשיו זה ברור. וזה כואב. כואב מאוד, ובכל זאת, כל כך בריא וחיוני.

כאמור, פרידה אינה כישלון. במקרים האלה, והם רבים מהחול אשר על שפת הים, פרידה תהיה מעשה מתבקש, מדויק ואחראי.

אבל לא המנוסה היא הפתרון האמיתי. הפתרון היה ויהיה תמיד האחריות שלך לעונג שלך, על כל נגזרותיו. עונג הוא עבודה, לא חופשה. עונג הוא דיאלוג קשוב ואמיץ עם האהבה ועם הצער, בו זמנית. עונג מספר לך מי את, מי אתה. עונג הוא אחריות לעור הפנים שלך, ששקרים ועריצות הפחד נחרטים בו. האי שלך הוא הטעם היחיד לחייך. אין בלתו. ורק בשתי ידיים ניתן יהיה לכבוש מן הים את כל מה ששקע בקרקעיתו. ויש שם מה לגלות.

אז מה עכשיו?

עכשיו נעשה שקט.

עכשיו נשרטט טריטוריה. ים ויבשה.

עכשיו נקיים את צו החירום של ההפרדה.

ונשנן: הכישלון הוא לא הסתמיות ולא הפרידה. אם יש כישלון,

הרי הוא במנוסה מפני עצמך.

ואז נבטיח משהו לעצמנו. נבחר מה להבטיח, כדי לומר: אני -

שלי.

וכל הזמן הזה לא נסיט את המבט אל מי שנמצא מולנו. נוודא שיש כאן רק כנות. לא השלכה, לא השתקפות, לא ציפייה ולא אכזבה. זאת תהיה תמצית החוזה האישי החדש. ללא תכתיבים ותנאים מקדימים, הוא, רק הוא, יהיה הערוגה להצמיח בה סיפור חדש, המצאה חדשה לחיי אהבה.

וכן, יש עולם אמיתי, ממשי, שבו יכולה להתקיים מציאות מלטפת ללא מאמץ, ללא העלאת קורבן לעולה על מזבח הזוגיות; פשוט כי זה נעים, וזה טבעי ורגוע. ולאנוס את תודעתך פעם אחר פעם להסכים שאלה החיים ועל יותר מזה אין אפילו טעם לחלום, זהו פשע מלחמה של ממש. ובעיקר, כזב חסר שחר שאסור להסכים לו.

אפשר ללכת לאסיפת הורים ולעמוד בפקקים ולשבת לשולחן החג ולהאמין שהעולם הזה, שבו ניתן להתלטף אפילו כשהעצבים רופפים, הוא עולם פתוח לרווחה, ואין לו גדר ואין ועדות קבלה. ניתן בכל עת להפנות את פנייך אליו ולעשות מעשה. לצאת לדרך חדשה, ישירות לשם.